

Stanisław Kołodziejcki, Kazimierz Radwański

Janowiczki, gm.
Raławice-Pałecznicza, woj. kieleckie

Informator Archeologiczny : badania 13, 217

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JANOWICZKI, gm. Raclawice-Pałecznicza
woj. kieleckie

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Stanisław Kołodziejcki pod kierunkiem naukowym doc. dr. hab. Kazimierza Radwańskiego. Finansowało Ministerstwo Kultury i Sztuki, Drugi sezon badań. Zamek średniowieczny /XIV-XV w./

Celem kolejnego sezonu badawczego na wzgórzu "Zamczysko" było dostarczenie danych do szczegółowej rekonstrukcji planu zamku oraz pozyskanie maksymalnej ilości materiałów zabytkowych, umożliwiających precyzyjne datowanie obiektu.

Stanowisko położone jest na krańcu cypla, którym zakończone jest rozległe, lessowe wzgórze wznoszące się nad potokiem Ścieklec. Ogólna powierzchnia przebadanych 6 wykopów wyniosła 61 m².

Badania potwierdziły trafność zeszłorocznej rekonstrukcji planu przyziemia zamku. Stwierdzono, iż ten niewielki zamek założono na planie prostokąta z dziedzińcem od strony wschodniej oraz budynkiem mieszkalnym, przylegającym do zachodniej partii muru tarczowego. Wykopy wąskoprzestrzenne, zlokalizowane w różnych punktach plateau wzgórza, pozwoliły odsłonić wszystkie narożniki zamku oraz określić stratyografię warstw kulturowych z nimi związanych.

Szczególną uwagę zwrócono na północno-wschodni rejon zamku, gdzie z ukształtowania terenu można było lokalizować wjazd do zamku. Stratygrafia warstw, a także zabytki ruchome wskazują, iż w tym miejscu znajdowało się, trudne jeszcze do zrekonstruowania wejście. Był to najprawdopodobniej drewniany most, przerzucony nad fosą.

W świetle analizy układu stratygraficznego warstw kulturowych, zabytków ruchomych oraz ujawnionych ostatnio źródeł pisanych, można w ogólnych zarysach odtworzyć historię badanego obiektu.

Zamek zbudowano najprawdopodobniej około połowy XIV wieku. W XIV i XV wieku był on w posiadaniu zamożnego rodu Karwacjanów, którzy podobny obiekt obronno-rezydencjalny zbudowali w Gorlicach. Kres jego użytkowania wyznaczyć możemy na 2 połowę XV wieku lub koniec tego stulecia. Podzielił on losy podobnych, wiejskich siedzib rycersko-szlacheckich i został rozebrany, a materiał budowlany użyty do wzniesienia innej budowli, wygodniejszej, większej - bardziej typowej dla nowego okresu.

Do ciekawszych zabytków ruchomych sezonu należy zaliczyć srebrną monetę. Jest to dotychczas nieznan typ monety średniowiecznej i nie figuruje w katalogach numizmatycznych. Nie mniej ciekawymi zabytkami są odkryte 2 kościane kołki do naciągu strun w instrumencie hordofonicznym.

Z innych zabytków wymienić należy 2 ostrogi żelazne z bodźcem gwiaździstym, żelazne zgrzebło, groty bełtów kuszy, noże, liczne gwoździe i haki oraz ceramikę.

Materiały oraz dokumentacja z badań znajduje się w Dziale Krakowa Przedlokacyjnego Muzeum Archeologicznego w Krakowie.

Badania będą kontynuowane w roku następnym.